

การศึกษาชีวิตในอุดมคติตามหลักคำสอนพระพุทธศาสนา เป็นการศึกษารูปแบบ การดำเนินชีวิต ที่มีปรากฏอยู่ในหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ซึ่งมีการถ่ายทอดสืบต่อกันมา และได้มีการรวบรวมไว้เป็นหมวดหมู่ เรียกกันว่า พระไตรปิฎก โดยมีจุดประสงค์เพื่อจะค้นหา แนวคิดเรื่องชีวิตในอุดมคติ ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ว่าเป็นอย่างไร

ผลการศึกษาพบว่า ชีวิตในอุดมคติตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา มีเนื้อหา ประกอบด้วยเรื่องสำคัญ 3 เรื่อง

1. แนวคิดเรื่องชีวิต ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา อธิบายได้ 2 ลักษณะ คือ อธิบายในแง่ขององค์ประกอบ และอธิบายในแง่ของลักษณะและความเป็นไปทางธรรมชาติ ซึ่งโดยธรรมชาติของชีวิตนี้เอง เป็นแรงผลักดันชีวิตให้ชีวิตแสวงหาแนวทางในการดำเนินชีวิต และเป้าหมายของชีวิต

2. แนวคิดเรื่องวิถีชีวิต ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา เป็นการดำเนินชีวิตที่มีความสอดคล้อง และมีเหตุมีผลกับความเป็นจริงของธรรมชาติของชีวิตดังข้างต้น การดำเนินชีวิต ดังกล่าวเรียกอย่างสั้นๆ ว่า ปัญญาชีวิต หรือชีวิตที่ประเสริฐ วิถีชีวิตใน 2 รูปแบบ คือ วิถีชีวิตแบบคฤหัสถ์ และวิถีชีวิตแบบบรรพชิต เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า วิถีแห่งคุณธรรม ที่ส่งผลให้ชีวิตบรรลุเป้าหมายตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา ในท้ายที่สุด ก็คือความสุข

3. แนวคิดเรื่องเป้าหมายของชีวิต ตามหลักคำสอนของพระพุทธศาสนา อธิบายไว้ใน 2 ลักษณะ ที่เป็นผลจากการดำเนินชีวิตตามหลักคำสอน คือ เป้าหมายในระดับธรรมดา (กามสุข) และเป้าหมายสูงสุด (เนกขัมมสุข)

นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังแสดงให้เห็นว่าแนวคิดทั้ง 3 ประเด็น มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นเหตุเป็นผล ของกันและกัน โดยมีคุณธรรม คือปัญญาเป็นองค์ประกอบที่สำคัญทุกขั้นตอน

The study of the Ideal life according to teachings of Buddhism was the patterns of the way of life founded in Buddhism principle which have been categorized and collected in the books called the Tipitaka. This study is aimed to explore the Ideal life concept based on the Buddhism principle.

The result of study found that Ideal life according to the Buddhism principle had three major concepts.

1. Concept of life, according to Buddhism, was described in two aspects. First, It was described in terms of component of life. Second, It was described in terms of its natural characteristics. The given natural characteristics was the driving force for lives to search for their path and destiny.

2. Concept about path of life, according to Buddhism principle, were in harmony and rational with the reality of nature in life. Such path of life was shortly called "Delightful life", "Good life" or "Esteemed life" There are moral life paths for both the ordinary people and for an ascetic people, or other name "Path of virtue" which could lead people to attain the goal of Buddhism or the happiness.

3. Concept of life destiny, according to Buddhism, was the consequence and said to have two levels. First, It was the common destiny (sexual destiny or kamasuk) and second, It was the ultimate destiny (nekammasuk)

In addition, the result of study also indicated that three principle of thoughts were harmony along with the cause and effect of each other by virtues of wisdom related to every levels.